

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

CZECH REPUBLIC
DEVELOPMENT COOPERATION

შვედეთი
Sverige

ევროკავშირი
საქართველოსთვის

WHO 5 გასაღების პრინციპი უვნებელი სურსათისთვის

II. ვორქშოუი

სსიპ გარემოსდაცვითი
ინფორმაციისა და
განათლების ცენტრი

სსიპ სურსათის
ეროვნული სააგენტო

შეხვედრის შემდეგ შევძლებთ:

- განვსაზღვრო, რას ნიშნავს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის (WHO) მიერ შემუშავებული „უვნებელი სურსათის 5 გასაღების პრინციპი“;
- ვიმსჯელო „უვნებელი სურსათის 5 გასაღების პრინციპი“ _ს დაცვის აუცილებლობაზე;

შეხვედრის გეგმა

- შეხვედრის მიზნის წარდგენა
- აქტივობა: „გავიცნოთ სურსათი“
- აქტივობა „გზა ფერიმიდან სუფრამდე“
- WHO 5 გასაღების პრინციპი უვნებელი სურსათისთვის
- პოსტერის შექმნა: WHO 5 გასაღების პრინციპი უვნებელი სურსათისთვის
- შეჯამება- კაპუტი

აქტივობა 1. გავიცნოთ სურსათი

NEXT

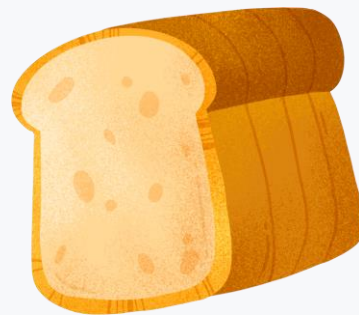
- დავიყოთ ჯგუფებად
- ავირჩიოთ მოცემული სურსათის ბარათებიდან ერთი
- შევაფასოთ სურსათის ანკეტა

შოკოლადი

რძე

პური

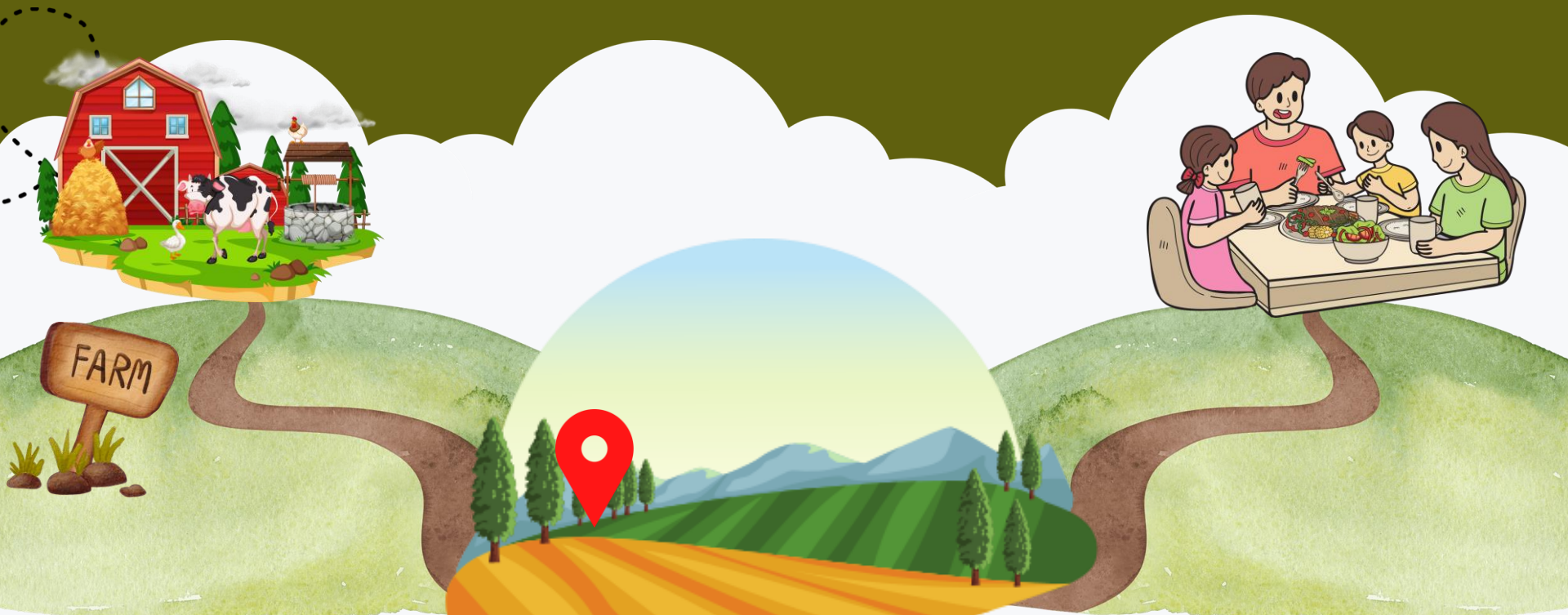
კვერცხი

სურსათის ანკეტა

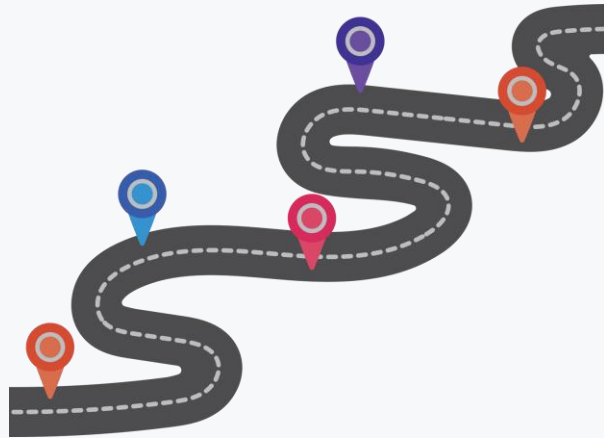
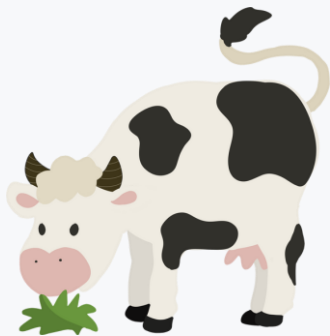
„გაგვაცანი შენს მიერ არჩეული სურსათი“

სურსათის დასახელება:	
შენი აზრით რა არის სურსათის მთავარი ფუნქცია?	
შენი აზრით რითი შეიძლება განსხვავდებოდეს სურსათი ერთმანეთისაგან?	
<p>როგორ ფიქრობ: სოფლის მეურნეობის რომელმა დარგმა შექმნა შენი სურსათი?</p> <p>☰ ☰ +</p>	 <p>მეშენარეობა</p> ☐ <p>მეცხოველეობა</p> ☐
<p>გამოთქვი ვარაუდი: შენი აზრით, ფერმიდან სუფრამდე რომელი უკავშირდება შეიძლება შექმნას სურსათს საფრთხე?</p>	
<p>გამოთქვი ვარაუდი: შენი აზრით როგორ შეიძლება თავიდან ავირიდოთ სურსათთან დაკავშირებული საფრთხეები?</p>	
<p>ჩამოთვალო, კიდევ რა გინდა რომ იცოდეს სურსათის შესახებ:</p>	

სამაგიდო თამაში:
„გზა ფერმიდან სუფრამდე“

- როგორ წარმოგიდგენიათ რა გზას გაივლიდა შენს მიერ არჩეული სურსათი ფერმიდან სუფრამდე?
- სამუშაო ფურცელზე, ააწყვე შენი სურსათის მიერ გავლილი გზა თანმიმდევრობით

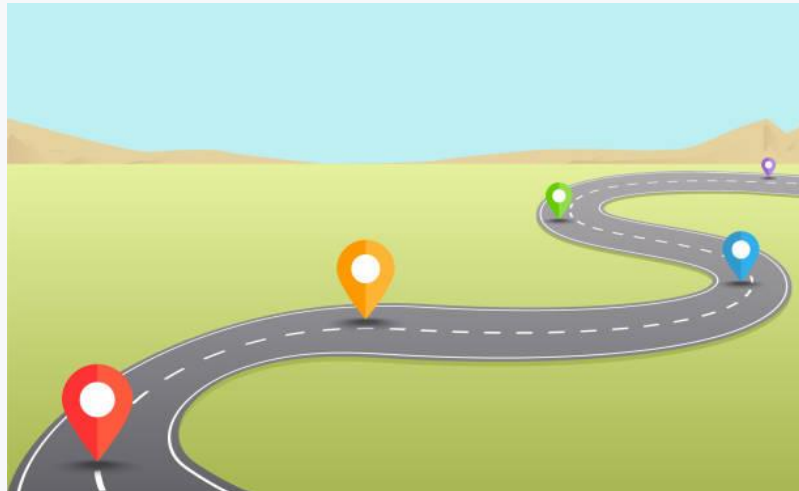

სამუშაო ფურცელი: გზა ფერმიდან სუფრამდე

ჯგუფი N 1.

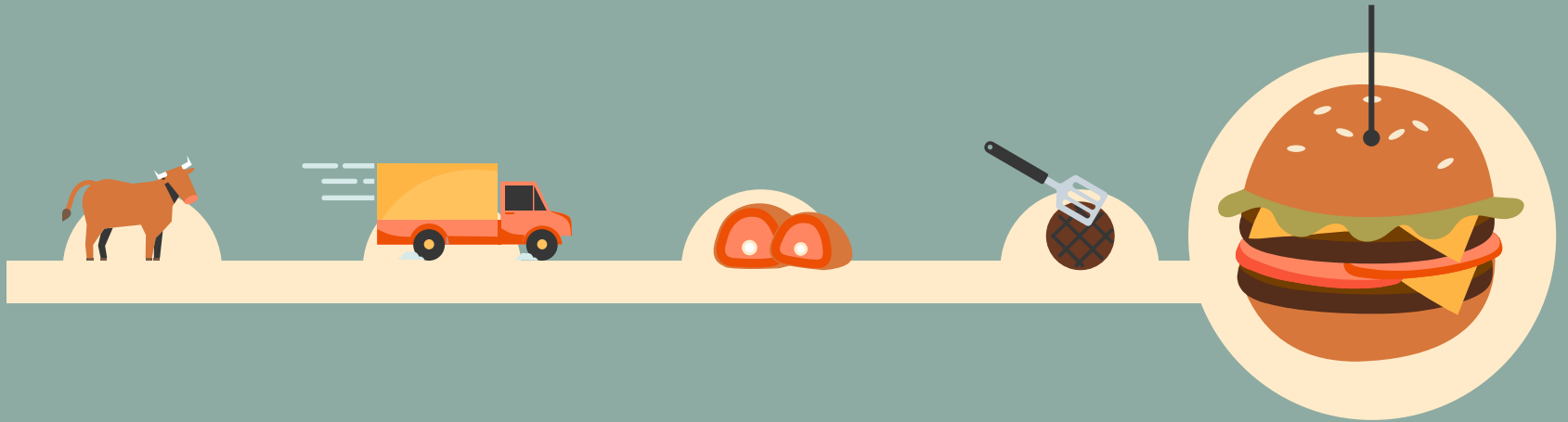
სურსათის დასახელება-----

დავალების პირობა:სამუშაო ფურცელზე ააწყვე შენი სურსათის მიერ გავლილი გზა. თანმიმდებრობით დახატე ,ან დაწერე თუ რა გზას გაივლიდა სურსათი სუფრამდე.

გზა ფერმიდან სუფრამდე

აქტივობის წარდგენა- შეჯამება

როგორ ფიქრობთ სურსათის მომზადების
პროცესში რა უნდა გავითვალისწინოთ,
რათა სურსათი არ აღმოჩნდეს საფრთხის
შემცველი?

ხუთი გასაღების პრინციპი უკმაკელი სურსათისათვის

დაიცავით სისუფთავე

- დაამუყუო ხელები როგორც სურსათით პროდუქტის ხელში აფეხსაღებზე სურსათის მომზადების დროს
- დაამუყუო ხელები ტუბერკულის გამომწვევის წყვედზე, დაბრუნებულ და დაზარალებულ ანტიბიოტიკულ პრეპარატებზე
- დაამუყუო ხელები სურსათის მომზადების დროს
- დაამუყუო ხელები სურსათის მომზადების დროს
- დაამუყუო ხელები სურსათის მომზადების დროს

რატომ?

ხელების დაზარალებული ნაწილები და სურსათის მომზადების დროს ხელების დაზარალებულობა უზრუნველყოფს ბაქტერიების და სურსათის მომზადების დროს ხელების დაზარალებულობის გავრცელებას.

განაცხადებული უმი ანუ დაუმუშავებელი და მომზადებული საკვები

- ფეხი სხვა სურსათთან ერთად დაამუყუო უმი სასურსათო ნივთიერებას დასამუშავებელი ნივთიერებასთან ერთად
- საჭმელი უმი სასურსათი დასამუშავებელი ნივთიერებასთან ერთად დაამუყუო უმი სასურსათი ნივთიერებასთან ერთად
- საჭმელი უმი სასურსათი დასამუშავებელი ნივთიერებასთან ერთად დაამუყუო უმი სასურსათი ნივთიერებასთან ერთად

რატომ?

უმი სასურსათი დასამუშავებელი ნივთიერებასთან ერთად დაამუყუო უმი სასურსათი ნივთიერებასთან ერთად დასამუშავებელი ნივთიერებასთან ერთად დაამუყუო უმი სასურსათი ნივთიერებასთან ერთად.

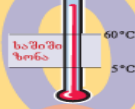

საკვლის მომზადებისას პროდუქტებს უნდა გაიაროს სათანადო თერმული დამუშავება

- საკვლის მომზადებისას პროდუქტებს უნდა გაიაროს სათანადო თერმული დამუშავება
- საკვლის მომზადებისას პროდუქტებს უნდა გაიაროს სათანადო თერმული დამუშავება
- საკვლის მომზადებისას პროდუქტებს უნდა გაიაროს სათანადო თერმული დამუშავება

რატომ?

საკვლის მომზადებისას პროდუქტებს უნდა გაიაროს სათანადო თერმული დამუშავება

სურსათის შენახვის დროს დაცავით უნებელი ტემპერატურული რეჟიმი

- ოთახის ტემპერატურაზე არ დატოვო 2 საათზე მეტ ხანს უმი სასურსათი და საჭმელი ნივთიერება
- სურსათის შენახვის დროს დაცავით უნებელი ტემპერატურული რეჟიმი
- სურსათის შენახვის დროს დაცავით უნებელი ტემპერატურული რეჟიმი

რატომ?

სურსათის შენახვის დროს დაცავით უნებელი ტემპერატურული რეჟიმი

გამოიყენეთ უნებელი წყალი და სასურსათო ნივთიერება

- გამოიყენეთ უნებელი წყალი და სასურსათო ნივთიერება
- გამოიყენეთ უნებელი წყალი და სასურსათო ნივთიერება
- გამოიყენეთ უნებელი წყალი და სასურსათო ნივთიერება

რატომ?

გამოიყენეთ უნებელი წყალი და სასურსათო ნივთიერება

G7066-კრეკეცეცის

15წთ

დაიცავით სისუფთავე

- დაიბანეთ ხელები სურსათთან შეხებამდე და ხშირად კერძის მომზადების პროცესში.
- დაიბანეთ ხელები ტუალეტით სარგებლობის შემდეგ.
- გარეცხეთ და დეზინფექცია ჩაუტარეთ ყველა სამუშაო ზედაპირს, ინვენტარსა და აღჭურვილობას, რომელიც სურსათის მომზადებისას გამოიყენება.
- დაიცავით სამზარეულო და სურსათი მწერებისგან, მავნებლებისგან და სხვა ცხოველებისგან.

განაცალკევით უმი და მომზადებული საკვები

- ყველა სხვა სურსათისგან განაცალკევით უმი ხორცი, მათ შორის ფრინველის ხორცი და ზღვის პროდუქტები.
- უმი სასურსათო ნედლეულის დასამუშავებლად გამოიყენეთ მხოლოდ ამ კატეგორიის პროდუქტისთვის განკუთვნილი სამზარეულოს ინვენტარი, განსაკუთრებით დანები და დაფები.
- სურსათი შეინახეთ კონტეინერებში, რათა თავიდან აიცილოთ კონტაქტი დაუმუშავებულ და უკვე მომზადებულ სურსათს შორის.

საჭმლის მომზადებისას პროდუქტებმა უნდა გაიარონ სათანადო თერმული დამუშავება

- კერძების მომზადებისას აუცილებელია პროდუქტების სწორი თერმული დამუშავება. განსაკუთრებით ეს ეხება ხორცს, მათ შორის ფრინველის ხორცს, კვერცხსა და ზღვის პროდუქტებს.
- საჭმელმა მომზადების დროს აუცილებლად უნდა მიაღწიოს 70°C რათა მოხდეს მისი უვნებლობის უზრუნველყოფა.
- საგულდაგულოდ გააცხელეთ უკვე მომზადებული კერძები. სათანადო თერმული დამუშავება კლავს თითქმის ყველა სახის სამიწ მიკროორგანიზმს.

სურსათის შენახვისას დაიცავით სათანადო ტემპერატურული რეჟიმი

- უკვე მომზადებული კერძები არ დატოვოთ 2 საათზე მეტ ხანს ოთახის ტემპერატურაზე (სასურველია 5°C -ზე ნაკლებ ტემპერატურაზე).
- ცხელი კერძი სუფრაზე მიტანამდე შეინახეთ ცხელ მდგომარეობაში (60°C -ზე მაღალ ტემპერატურაზე).
- მაცივარშიც კი არ შეიძლება სურსათის/კერძის ძალიან დიდი ხნის მანძილზე შენახვა.
- გაყინული სურსათი გააღლვეთ მაცივარში და არა ოთახის ტემპერატურაზე.

გამოიყენეთ უვნებელი წყალი და სასურსათო ნედლეული

- კერძების მომზადებისას გამოიყენეთ მხოლოდ უვნებელი წყალი ან დაამუშავეთ იგი მის გასაუვნებლად (ადუღებით).
- შეარჩიეთ ახალი და ჯანსაღი სურსათი.
- გარეცხეთ ხილი და ბოსტნეული, განსაკუთრებით უმი მოხმარებისთვის განკუთვნილი პროდუქტები.
- არ გამოიყენოთ სურსათი ვარგისიანობის ვადის გასვლის შემდეგ.

გვახსოვდეს !

„ხუთი გასაღების პრინციპი“

„უვნებელი სურსათის ხუთი პრინციპი“

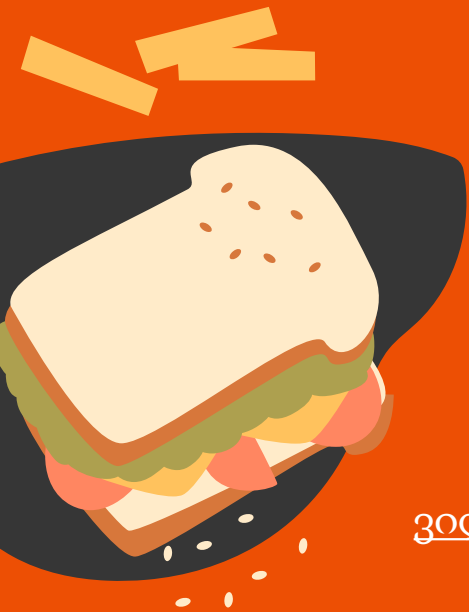
1. დაიცავით სისუფთავე

2. განაცალკევით დაუმუშავებელი და მზა სურსათი

3. მომზადებისას პროდუქტებმა უნდა გაიარონ სათანადო თერმული დამუშავება;

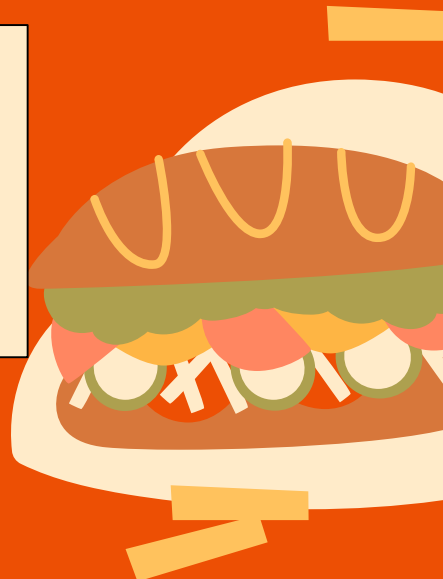
4. სურსათის შენახვის დროს დაიცავით უვნებელი ტემპერატურული რეჟიმი

5. გამოიყენეთ უვნებელი წყალი და სასურსათო ნედლეული

პოსტერის შექმნა:
WHO 5 გასაღების
პრინციპი უვნებელი
სურსათისთვის

ვიდეოს რგოლი

15წთ

შეჯამება

იხ ვაჭუტის ლინკი <https://create.kahoot.it/share/who-5/6283cccc-672d-4ab1-9c6b-479e181fcd1>

15წთ

მადლობა ჩართულობისთვის!

სათადარიგო აქტივობები

თეატრალური წარმოდგენა- WHO 5 გასაღების პრინციპი უვნებელი სურსათისთვის

წარმოდგენისთვის განკუთვნილი დრო 20 წუთი

I. ეტაპი :

- ხუთი მოხალისე მსახიობის არჩევა
- სცენარის წარდგენა: სადაც არჩეულია WHO 5 გასაღების პრინციპი უვნებელი სურსათისთვის,მათ უნდა გაითამაშონ სცენარი

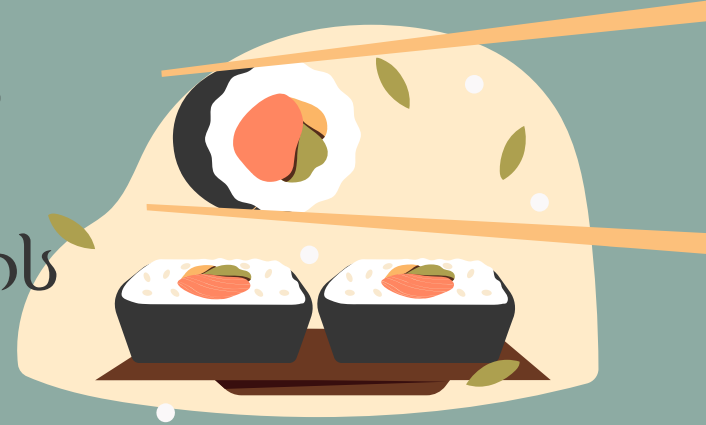
II. ეტაპი :

- მაყურებლების დაყოფა მცირე გუნდებად
- დავალება მაყურებლებს: ხუთი გასაღების პრინციპების გამოყენებით სცენარი შეცვალონ ისე, რომ სიტუაცია გამოსწორდეს.

III. ეტაპი:

- მსახიობები დგამენ სცენას.
- მაყურებლები ყურადღებით აკვირდებიან დაშვებულ შეცდომებს, რათა სპექტაკლის განმეორების შემთხვევაში შეძლონ სცენარის გამოსწორება.

IV .ეტაპი:

სპექტაკლის ჩვენება და მაცურებლების მიერ
სცენარის გასწორება

სპექტაკლის შეჯამება

- როგორ მოგეწონათ აქტივობა?
- მოკლედ აღწერეთ რა ხდებოდა სპექტაკლში?
- რა პრობლემა იყო წარმოდგენილი სპექტაკლით?
- რა შეიცვალა მსახიობების შეცვლით?
- რა გააკეთეს განსხვავებულად ახალმა მსახიობებმა?
- ხუთი გასაღების რომელი პრინციპები გამოიყენეს?
- რამდენად ხშირად ხვდებით სპექტაკლით ნაჩვენების სიტუაციის მსგავს სიტუაციებში ცხოვრებაში?
- რამდენად ხშირად იცავთ ხუთი გასაღების პრინციპებს ცხოვრებაში?

